

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyitványban egy sor közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutanyos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt. — kr.
Félre . . . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZEKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 4. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

Hivatalos közlemény.

5484 sz. honvédelmi miniszteri rendelethez.
1894

Hirdetmény

a népfelkelés jelentkezéséről.

Az 1893 évi XXXVII t.-cz. alapján mind azon katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a hadtengerészetben, a honvédségben, ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képezettek, kik népfelkelési (lőzsaszínű) ajánlati lappal el vannak látva, f. évi

október hó 23 án 1863. 1864. évben születtek és ifjabbak,

október hó 24-én 1861. 1862. évben születtek,

hó 25-én 1859. 1860. évben születtek,

hó 26-án 1855, 56, 57 és 58 évben

születtek mindennap a megfelelő évfolyambeli Szarvason tartózkodó idegenek a városházán személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni tartoznak.

Az írásbeli jelentkezéshez minden községi előjárásnál ingyen jelentkező lap kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésére nézve a községi előjárás és a jelentkező lapra nyomtatott figyelmeztetés nyújt felvilágosítást.

A személyes jelentkezéshez az utolsó katonai okmány (végelbocsátó levél, kilépti bizonyítvány, ajánlati lap) elhozandó az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó,

Az itt tartózkodó de (Ausztriában) a biro-

dalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők hasonló minőségben és módzatok között tartoznak jelentkezni mint magyar honosok.

A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2-5 egész 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetetik

Kelt Szarvason, 1897. augusztus hó 25-én.

Az előjáráság.

Az önkéntes tűzoltó egyesület ünnepe.

Őszinte öröm fog el bennünket, midőn megemlékezünk a szarvasi önkéntes tűzoltó egyesület fényes ünnepéről, melyet fennállásának ötödik évfordulóján rendezett.

Őszinte öröm fog el, mert ez ünnepély fényes bizonyítékát adta annak, hogy felvirágzásához kezdetben kétkedéssel vegyesen fűzött reményeink tiszta valóra váltak. Bizonyosságát adta annak, hogy a felebaráti szeretet nemes erényére épített intézmény, mely harczosaitól az elvállalt kötelesség teljesítésében időt, pénzt, egészséget, gyakran életet is kíván áldozatul, társadalmunk nagy jelentőségű tényezője lett, a társadalomnak kezdetben közönyös, sőt ellenséges indulatú elemei előtt is becsessé, kedvessé vált. Meggyőződött arról, hogy az egyesület kebelében él és uralkodik az egyetértés, önfeláldozó buzgóság, ügyesület, barátság szelleme, tagjainak bátorságában, fegyelmezettségében, kiképzett ügyességében biztos garanciákat birnak városunk tűzvédelmi érdekei.

Öt év története erős próbára tette.

Sokszor kondult meg a vész harangja, a pusztító elem mindannyiszor harcra készen találta a lelkes csapatot, mindig urára talált benne.

S bár ma is élénken él mindannyink lelkében a szörnyű véget ért bajtárs szomorú emléke, közöny és gúny nem csüggeszti, baj és veszély nem riasztja vissza, midőn a kötelesség hangos szava hívja,

S ha meggondoljuk, hogy a szent eszmét annyi buzgósággal, annyi áldozatkészséggel szolgáló testület tagjai fáradozásaik összes jutalmát csupán a teljesített kötelesség jóleső érzetében, embertársaik igaz elismerésében, becsülésében keresik: készséggel, a szeretet őszinte melegével nyújtjuk át nekik a hála, az elismerés adóját.

Az ünnepély lefolyásáról a következőkben számolunk.

Már a kora délutáni órákban gyülekezett az érdeklődő közönség a régi Bárány vendéglő udvarán s a városháza előtt. Benn a városháza udvarán szakaszban állt a tűzoltó egyesület legénysége és tisztikara. Kevéssel az ünnepély kezdete előtt Rozgonyi fényképész felvételeket csinált a festői helyzetben felállított csoportról.

Négy óraker feckendőkkel, szerkocsival vonult át a csapat az ünnepély színhelyére. A Bárány udvarán több ezer ember tolongott.

Dr. Mázor Elemér titkár lépett a szakaszban álló csapat elé, s nagy hatással mondotta el az ünnepélyt megnyitó szavait:

TÁRZA.

Mondúrban.

— Tizenhárom nap a katonai életből. —

Váltóvonalat, adóintést és katonaviselt emberrel a fegyvergyakorlatra való behívást kellemesség tekintetéből, nyugott lelkiismerettel, egy kategóriába lehet sorozni. Azzal a különbséggel azonban, hogy míg amazokat el lehet titkolni a feleség előtt, az utóbbinál már magát az asszonyt is okvetlenül „mozgósítani” kell.

Hogy ez az eszmény számba menő „hadimozgósítás” tényleg megtörténik, bizonyítják azok a pityergő szemérmes paraszt menyecskék, kik úgy „prezentálás” alkalmával körül ülnek a mantéri kaszárnya ruharaktárát és a kocsiszin előtt elterülő kis darab gyepes földet. Hogy miért! . . . azt teljesen szükségtelen tudakolni.

Amíg a regimentsz-orvos körültaogatja a „vendéget” és végezetül egyet lóditva azon, bosszusan rámondja: hogy: mars! . . . addig azoknak bele kell temetni arcukat csipkészerű zsebkendőjükbe és úgy kell tenni, mintha siratnák az urukat. A vén, szoboztos katona, aki már a harmadik „komiszon” rágódik, erre olyan flegmatikusán vágja ki a legtalálhatóbb megjegyzést:

— Nézd mán komán, hogy értenek a markiro. záshon.

És aki tudja, vajjon nincs-e igaza. Nem-e mosolyog az a parázsszemű menyecske ezeken a műköny-

nyeken keresztül egy félóra mulva valamelyik pelyhes állú ficsurra, amidőn már a rekruta káplár büszke önérzettel összeállítja a most már katonákká avaszirozott civileket és megfeszített forszítos lépésekkel vezeti ki a pókháló barakba az ő egyetlen drága férjecskejét is.

A fényes, csillogó könyveszekrélyek leperegnek a rózsás fiatal arcokról, akiért pedig ezek a piciny gyöngyszemek leszivárogtak a sötét szempillák alól, az most fanyar, keserű tekintettel nézegeti azokat a jól ismert, zsiros összefoltzott mondurdarabokat, melyek egy garadába hanyva, olyan szánalmasan néznek ki, mint egy megnyomorodott, hályogos szemű csataló. Az arcok megnyulnak, kelletlen kifejezést öltenek, mint nagygyakorlaton, ha vízhiányában vadsavanyu kökényt eszik a baka szomj-oltásról és fitymálva durkálják össze az operette szerű kosztümöket egy-egy hirtelen kibökkentett megjegyzéssel:

— Ebbe még kérégetni is lehetne komám!

A zuppástráflis, szolgálatvezető őrmester, ki a helyzet komolyságához illő hivatalos méltósággal rági-csálja a husvét vasárnapról megmaradt virginia esutkát, a sértett önérzet hangján, keményen vágja a szót:

— Ne turkáljanak kentők hé! . . . Ottbón még parádés mondurnak is jó lenne!

Konvencionális röhej hangzik föl a rozszant huszárló istállóban, mely között el-celsuszik feleletkép egy-egy bakakiszólás:

— No hogy segítse rá az isten az őrmester urat! . . .

Refrainkép belemordul egy-egy vastag hang:

A meddig a komiszon mögösméri a számot . . .

Az összefoltzott, kemény bakancsról másnap reggelre letujja a tavaszi szellő a két esztendősen poncszt és „tisztán” ott áll egy szakasz rezervista csapat a barakk előtti friss hajtású zöld gyepon, — várva az „őreget.”

Az „őreg,” kit korára nézve bátran lehetne fiatalnak is nevezni, katonás pontossággal jelenik meg kora reggel és megtartja az első „bemutakozót.” Szép, férfias arcán a szelíd jószág tükröződik le; válogatott szavaiból a nemes lélek humanizmusa beszél, olyan kellemes érzést keltve az ember lelkében, mely önkénytelenül is sejtí, hogy ez az uniformisos szép, daliás úr, egyuttal ember is. A kemény, edzett katona — lelket átfutó kellemes érzés a legnagyobb tiszteletré és respektusra ösztönzi a különféle természetű és jellemű embereket, az öreg iránt.

Bolyhos, idő előtt megvéhéd, szörmőcz emberek bámulják kimeresztett szemekkel az őreget, amint az végig nézi őket a kimustrált, szinehagyott mondurban s tudakolva kérdi:

— Hiányzik valakinek valamije?

Egymásra néznek, mintha egyik a másikat biztatná, hogy szóljon: igenis hiányzik: vergónia szalag dinstreit, s több ehhez hasonló, kedvezményes dolgok, miket valószínűleg véletlenségből felejtettek csak ki a „Gebukren-vorschritfból.”

A kinek valami kérése van lépjen előre.

A szakaszban mozgás támadt, és előlép egy pár ember.

— Kapitány úr alásan kérek dubla menázsit.

A kapitány ur önkénytelenül elneveti magát, mire

Mélyen tisztelt Közönség!
Kedves Bajtársaim!

Nekem jutott a szerencse, hogy a jubiláló tűzoltó egyesület ünnepén szót emelve, az ember-szeretet magasztos indulatát apostrophálva áldozati lángot gyujtsak a humanismus szent oltárán; — hogy áldásos becsületes munkában eltöltött öt év történetére hivatkozva tápot adjak az egyesületünk iránt megnyilatkozó, mindinkább erősödő résztvevő érdeklődésnek, — hogy élesszem, szítsam azt a nemes lelkesedést, mely e buzgó csapatot egyesületünk öt éves multjában önfeláldozó kitarító munkára ösztö-nözte.

A humanismus nemes eszméi lengik át századunkat: Mint valami magasztosabb, s az ember erkölcsi tökéletességének megfelelőbb, mint az önzés alacsony körén túlemelkedve, teszi szellemi erőinket azok szolgálatának szentelni, kiket balsorsuk a mi áldozatkészégünkre utalt; gyógyítani a szenvedőt, segíteni a gyengét, gyámolítani az elhagyottat.

Mi a kik e kor gyermekei vagyunk, büszkén számlálhatjuk társadalmunkban az intézmények nagy tömegét melyeknek zászlajára a humanismus e fényes jelszói írva, s e zászlók közt nem utolsó helyen azt, mely alatt a tűzoltás nemes barátai hozzák ember-társaik legfőbb érdekeinek áldozataikat. Örzi, védik a házat a melyben születünk, hol bölcsönk ringott, a vagyont, sok év szorgalmának gyümölcsét a boldognak-boldogtalan-nak, gyengének erősnek, szegénynek gazdag-nak egyaránt drága kincset a testi épséget, az életet.

A humanismus e nemes eszméi hatották át azt a szűk körű társaságot, a melynek kebelében öt évvel ezelőtt a szarvasi önkéntes tűzoltó egyesület szervezésének terve megfogam-zott. E nemes eszmék adtak erőt, kitarítást az alakulás első idejében megnyilatkozó ellen-szenv, előítélet, kishitűség leküzdésére, e nemes eszmék hatása alatt lettek a jó ügy hivatott apostolai, kiknek példáján lelkesülve összeállt, megalakult a vész hangjára bátran ki állt, az elemek pusztító erején győzedelmeskedett a lelkes csapat.

Öt év aránylag kicsiny idő; de ha megfigyeljük ama tényt, hogy a rendszeresen szervezett tűzoltóságok megalakulása hazánkban csupán e század második felére esik, ha kons-

találjuk, hogy e félszázad alatt a magyar tűzoltóság a cortinens első tűzoltósága lett, ha tekintetbe vesszük azt, hogy egyesületünk tagjai önzetlen készséggel, önkényt, idejök, erejök érdekeik feláldozásával, egészségök, testi épségük életük kockázatával szolgálják a huma-nismus szent ügyét, akkor megtaláljuk a méltó czímet arra, hogy az annyi fáradsággal, er-kölcsi anyagi áldozattal felépített, őrzött, dé-delgetett, s intézmény alapításának ötödik évfordulóján örömmünnepet üljünk, ünnepeljük derék bajtársainkat, kiket a nemes ügy hosszú szolgálatában szerzett igaz érdemeikért ma az elismerés fényes érme díszít fel.

S most midőn Szarvas város közönségé-nek egyesületünk iránt érzett érdeklődéséért rokon-szenvéért, egyesületünk fényesen felvirágoztató erkölcsi és anyagi támogatásáért hálás köszö-netet mondok, kívánom legyen ez ünnep er-kölcsi elemeihez képest fényes és hatásában áldásthozó. Teremje meg s fejlessze tovább a résztvevők szívében egyesületünk pártolásának, támogatásának szeretetének csiráit, terjessze köztünk az egyetértés, egyenlőség, egyszerűet bajtársi barátság szellemét!

Az élénk tetszéssel fogadott beszéd után a feckendők iskolaszerveletét mutatta be Oláh Miklós parancsnok vezénylete alatt a működők csapata. Minden mozdulat figyelemre, kiképzett ügyességre, a gép teljes biztos ismeretére vallott.

Később felhangzott a kéthangú tűzjel. s a szomszéd utcából robogva érkeztek meg feckendőkkel a tűzoltók. A régi szinkör tető-jén kicsiny veres zászló mutatta a tüzet. Pár pillanat alatt ellepték a mászok az aréna s a szomszédos emeletes Bárány fedelét, s onnan két feckendő vizugarat bocsátották a képzelt lángokra.

Majd a padlás ablakából leeresztett kötélen mutatták be mászási és mentési gyakorlatokat, mire a diszgyakorlat véget ért.

Ezután Dancs Béla városi főjegyző, az egy-let elnöke lépett elő, meleg szavakkal méltatta a felebaráti szeretet érzelmeit, a kötelességteljesítés fényes erényét, s az ünnepélyes hangulattól áthatott közönség előtt feltűzte az országos tűzoltó szövetség által kiadott szolgálati érmeket azok kebelére, kik az egyesületnek az alakulás napjától állandóan működő tagjai. Ezek: Gróf Bolza Géza főparancsnok, Oláh Miklós parancs-

nok, Grósz Lambert szertárnok, Bárány Béla szakaszparancsnok, Sinkovics István őrpáncsnok, Gyurik Pál szakaszparancsnok, Józsa József, Pálka György. K. Szabó Lajos, Szachsz János, Deák Ferencz, Pollák Béla, Konrád János. Haláli József, Szvák Mihály, Kondacs Sámuel.

Minden névre lelkes éljenzéssel felelt a körben álló közönség. Sokaig viszhangzottak a Bárány ócska falai, midőn Gróf Bolza Géza főparancsnok nevének hallatára hangos éljenzésben tört ki a szemlélők tábora. E lelkes éljenzésben fejezte ki hálás közönségünk őszinte elismerését azon nemes férfiu iránt, kit a közélet minden terén az egyszerűet, kötelességludás, önfeláldozó tevékenység mintaképeként tekint. Aki fényes nevével felebaráti szeretet melegétől izzó nagy szívével az önkéntes tűzoltó egyesület egész organismusának központja, minden egyes tagjának rajongással tisztelt bálványja.

Este társasvacsorára gyűlt össze az Árpád szállóban a működők csapata s a tisztviselők kara. Felköszöntökben nem volt hiány. Gróf Bolza Géza főparancsnok emelkedett beszédben éltette az ország legnagyobb tűzoltóját József főherceget, a ki nem tartotta magára nézve lealázónak kiváltságos kelyze daczára nem csupán figyelmére méltatni, támogatni a tűzoltói intézményt, hanem felöltve a sokszor gúnyos illetett tűzoltó egyenruhát maga is tetteleg részt vesz a tűzoltás áldásos munkájában.

Majd felolvasta a táviratot melyet az egyesület nevében a fenséges úrhoz küldött. Ime a távirat szövege:

József Főherceg Ő. császár és királyi Fenségeinek
Alcsuth.

Az országban még alig ismeretes szerény kis tűzoltó egyesületünk ma ünnepi először fennállásának ötödik évfordulóját a megfelelő ér-mek kiosztásával; ha eddig zajtalanul ipar-kodtunk teljesíteni kötelességünket, most kitör belőlünk egy határtalan lelkesedés, most az egész világ előtt köztudomásra szeretnők hozni, hogy az emberbaráti szeretetből kifolyó áldozatkészégre és az ebben való kitarásra Fenségednek az egész országra áldást hozó Fő-védnöksége ösztönzött.

Ünnepélyünk — nem volna tökéletes, nem volnánk méltók a magyar országos tűzoltó szövetségébe tartozni, ha eme nap beálltakor a magasztos kenetet ne adnánk meg magunk-nak Fenséged színe elé járulva hódolatteljes és legmélyebb tiszteletünket nyitvánthatni, kinek példáját vezérlő csillagként óhajt minden magyar és ügybuzgó tűzoltó követni, kinek érdeklődésére és ernyedetlen munkálkodására mutatva buzdítani a fiatalabb nemzedéket.

Azon édes reményben, hogy Fenséged, kinek figyelme a legkisebb tűzoltói mozzanatra kiterjed, eme legalázatosabb megnyilatkozásunkat is olyannak fogja legkegyelmesebben be-tudni, mely egyedül az egyetértés, az össze-tartás és a nemes ügy iránti érdeklődés ma-gasztos eszméjében rejlik maradnunk Fensé-gednek legalázatosabb szolgálai a szarvasi önkéntes tűzoltó egyesület.

Gróf Bolza Géza, főparancsnok.

A fenséges úr a következő választ küldte az ünneplő egyesületnek:

Gróf Bolza Géza

Szarvas.

Fogadja Méltóságod és önkéntes tűzoltói legbensőbb hálámat 5 éves fennállásuk ünne-pélyén irántam tanusított szíves megemlékezé-seiért és azon legőszintébb óhajom kifejezését, hogy a jó Isten áldása kísérelje minden lépten egyesületük emberbaráti működését.

József Főherceg.

Beszéltek még: Blaskó József, az öcsödi tűzoltó egyesület elnöke, illetve gróf Bolza Géza főparancsnokot, Dancs Béla elnök, illetve Oláh

az egész szakasz, mint egy kórus röhögésbe tört ki.
Sunyi, alázatos képű, szürnőcz áll, jobban mondva görnyed a kapitány úr előtt; az adjusztált moudur is csak úgy libeg vézna, elsoványodott tagjain.

— Hogy hívják?
— Engem! . . .
— Magát, magát.
— Az apám Mózsinak, az anyám Móróczkának a feleségem . . .

— Ostoba! — rivall rá a kapitány. Azt kérde-m mi a neve?

A buta képű ember arca megnyulik szeméi nagyra nyílnak, és mint aki nem értette meg a kérdést bámul bambán a kapitány ur komolyravált arcába.

— Wie heissen sie?
— A zaj Ábrahám Khon bitte.
— Micsoda maga — faggatja tovább a kapitány ur.
— Mi vagyok?
— Igen.

— Jelenleg éhes vagyok a kapitány ur.
— Sie machen, s kein Spass hier.
Hallja ne tréfáljon — mordult rá a türelmét vesz-tett tiszt.

— Kapitány urrez nem tréfa, von gesztern nichtezu essen! . . . Tegnap délóta semmit sem enni.

— Mi a foglalkozása?
Az együgyű ember arca földerül, szeméi fényesek lesznek, azután kevésbé kiagyenesedve büszkén vá-laszol:

— Művész vagyok.
— Mitéla művész?
— Zeneművész.

— Hol?
— A cigánysorban.

Aki egyébként azt hiszi, hogy ez a tizenhárom napos fegyvergyakorlat egy tortúra, — az végtelen nagy tévedésben van. Hogy vannak többen ilyes tévedésben, arról megvagyok győződve. Csak látni kell ezeket a tejarcu elkényesztett takutes embereket, akik régóta elszoktak a mező szabad, éles levegőjétől s a czakkun-pakk viselésétől, szinte hallani véli azt a keserves pa-naszt, amit odahaza kiöntenek a gyengelelkű feleség előtt, ki ezekután valóságos rettegések között lesi ennek az ominozus számú gyakorlatnak elteltét.

Ne tessék pedig ezt hinni! . . .
Csupa gyöngy itt az élet. S ha a naponkinti 8 órás beschoftidung elmaradna, fogadást mernék tenni, hogy számtalanok lennének, kik még meg is toldának ezt a rövid kis 13 napot.

Mert hát nem mindennapi élvezet az, a minek itt részesse az ember, úgy berukkolás után csupa vígság, csupa mulatozás a vén bakák tereferéje. Főlelevenídik itt olyan régi bakacsíny is, ami fegyvergyakorlat nélkül talán sohasem látott volna napvilágot.

Ezt azonban nem volna tanácsos leírni mert egye-seknek csak azután lenne az igazi rapport, ha haza mennének s otthon az „öreg“ helyett a bóbítás fejű kis menyecske szabna ki a dienstreglama nélkül a kurta vassal egybekötött „einzeln-errestet.“

Cs. M.

Miklós parancsnokot, Dr. Salacz Oszkár éltetve Dancs Béla elnököt, Józsa József Dr. Mázor titkárra, utóbbi az egylet vendégeire a mezővári és öcsödi társaságokra mondott köszöntőt.

Derült hangulatban, a nap fényes sikerén örülve sokáig maradt együtt a társaság, lassan-lassan széledve el a kertben tánczó vendégek sorai között.

8177 ikt. Szarvas község előjáróitól.
III. 1897.

Hirdetmény.

Közírtté tétetik, hogy a folyó évi honvéd ellenőrzési szemle a folyó évi október hó 7, 8, 9, 10 és 11 napján fog megejelteni Szarvas község háza udvarán a következő beosztással: Okt. hó 7-én a szt. andrásiak és az öcsödiek mind „ 8-án a Szarvasiak 1885. évfolyambeliek és a kondorosiak mind „ 9-én szarvasiak 1886. évfolyambeliek „ 10-én a szarvasi 1887.-1891. évbekiek „ 11-én a szarvasi 1892.-1896. évbekiek és az idegenek.

A szemle mindenkor reggeli 8 órakor veszi kezdetét.

Az utoszemle Gyulán a f. évi november hó 25 és 26 ik napjain fog megtartatni.

Szarvas, 1897. szept. 11.

Az előjárók nevében
SALACZ JÓZSEF,
jegyző

Ujdonságok.

Tanulmányutra. Kresmárik János dr. szarvasi főszolgabíró hat heti tartózkodásra ment a Balkán államokba tanulmányutra. Mint ismeretes, Kresmárik alaposan ismeri a keleti népeket s mostani utazása alatt a keleti népek újabb politikai ügyeinek tanulmányozására van szentelve. Helyettesítésével Práznovszky Ferenczt főszolgabíró bizott meg.

Népkertünk és faiskolánk. Kresz Zoltán tehetséges és ügyes kertész kezelése alatt álló népkertünket és faiskolánkat nagy kitüntetés érte. Amennyiben vármegyénk alispánja a megyében egyedül állónak ismerte el. Nem lesz érdektelen ha az alispán átiratát egész terjedelmében közöljük. Az átirat a következő: Békésvármegye alispánjától. „Tekintetes főszolgabíró úrnak Szarvason. A fásítási felügyelő jelentése alapján a községi előjárók megfelelő értesítése végett a következőkről értesitem tek. főszolgabíró urat. Szarvas község faiskolája ugy terjedelme, mint szakzerű gondos kezelés, valamint esemetőinek nagy száma szempontjából a megye környékén áll egyedül. A mult év tavaszán kiültetett fák az idő viszontagságai és az úton közlekedő állatok kártevése következtében nagyobb részt kivestek, — az őszi ültetés azonban, — a berinyi út külső végén — mely az eddigi hibás módszertől eltérőleg az út testbe, a védő árkolás alkalmazásával lett eszközölve, igen szépen fakadtak a holt Körös hídján túl szentandrási utól jobbra a Körös hullámtérén keresztül vezető dűllő út mentén kiültetett különféle fajú gyümölcsfák. Az utak mentének fásításainál követendő eljárásra nézve a faiskola kezelő kertész ismét kioktatva lett, felhívom utasítva az előjáróságot, hogy a fásítást ne szakmányban végeztesse s a fásítást felelősség terhe alatt állandóan egy előjárósági tag vezesse. A szarvasi főszolgabírói járás faiskolái általában jól kezelték, melyek évenként ezer és ezer igen szépen fejlett nemes és hasznos facsemetét szolgáltatnak a járás lakossai részére. Sajnos, hogy a fásítás nem tüntet fel hasonló eredményt, ez még igen sok kívánni valót hagy hátra. E járás községeinél is igen hátrányos körülmény az, hogy a fásítási munkát szakmányosokra bizzák kik, hogy minél hamarabb készen legyenek vállalatukkal, olhánják vetik az ültetést. Sokkal eredményesebben végezhető az ültetés ha az lelkiismeretes vezető felügyelete alatt kioktatott napszámok által végeztetik, kik lassabban dolgoznak ugyan mint szakmányosok s úgy látszólag többet kerítik az ültetést, mely azonban végeredményében mégis olcsóbb mivel eredményesebb. Ezen körülményre fel-

hívom tek. czim figyelmét. Gyulán, 1897. szept. 2-án Dr. Fábry Sándor mk. alispán.

Jutalomjáték. Krémer Jenő a társulat szorgalmas és jeles komikusa folyó hó 18-án tartja meg jutalomjátékát. Szinre kerül ez alkalommal „A bellevillei szűz.“ (A mi tűzoltóink). Feleslegesnek tartjuk a jutalmazandó művészek kétségbevonhatatlan tehetségére hivni fel annak a közönségnek figyelmét, mely őt ugyis érdeme szerint méltányolta és megkedvelte, elégnék véljük — pusztán a jutalomjáték idejének közelebbi felemlítését abban a tudatban, hogy ezzel részére a telt házat biztosítottuk.

A vármegye őszi közgyűlése elé készülők ügyek előkészítése céljából az állandó választmány szeptember 1-én látogatott ülést tartott, melyen jelen voltak dr. Lukács György főispán elnöklote alatt dr. Fábry Sándor alispán, dr. Bodoky Zoltán h. főjegyző, Csányi Jenő, Berthóty István, Kiss László előadók. Terényi Lajos, Ladics György, Lukács Endre, Schröder Kornél, Konkoly Jenő, Doimel Lajos, dr. Berényi Ármán, Sal József, Jantsovits Emil és Lendvay Mátyás vál. tagok. Az állandó választmány behatóan foglalkozott az előterjesztett ügyekkel, melyek közül a következők tárgyalásánál történtek élénk vitatkozások: a vármegye házi pénztárának 1898. évi költségelőirányzata és az ezzel kapcsolatos tisztviselői fizetés rendezési ügyek több oldalról felszólalást provokáltak. Terényi Lajos ez alkalommal vetette fel a kérdést, hogy nem volna-e a vármegyének czélszerűbb és gazdaságosabb egy mérnöki hivatal létesítése? A kérdést, mint a közuti költségvetés keretébe tartozót, nem tűzték ki napirendre. A magyar katonai nevelő intézetknél létesítendő alapítványok kérdésében is általános vita fejlődött ki, melynek eredményeképp az állandó választmány a felső reáliskolánál és kapcsolatosan a Ludovika akadémiánál két alapítványi hely létesítését javasolja a közgyűlésnek. A vármegyei telefontak egy új bronzhuzallal való kiegészítése tárgyában több hozzászólás után az elnök döntő szavazatával mondotta ki a választmány, hogy az új huzal beállítását nem a létesítéshez tartozónak tekinti és ezért a kereskedelmiügyi miniszter által kívánt 700 frt megfizetésére a vármegyét kötelezhetőnek nem tartja.

Kimutatás a szarvasi önk. tűzoltó egylet által az 1897. évi szeptember hó 5-én az öt éves érmék kiosztása alkalmával rendezett táncmulatságnál történt felülfizetésekről. Gróf Bolza Géza ur, Gróf Bolza Gézáné 50—50 frtot. Dr. Lengyel Sándor 18 frt 50 kr. Dancs Béla, Mázor Elemér 4:50—4:50. Medveczky József, Szirmay L. Árpád, Harmaty János 2:50—2:50. Popják György, Mikolay Mihály, Holéczy Gusztáv 2—2 frtot. Dr. Mikolay István, Pollák Béla, Ponyiczky Máté, Mezővári tűzoltó egylet, Grabenhofer János 1:50—1:50 Dely József, Tanczer Albert, Opauszky István, Sterbecz Gábor, Fejér Béla [Öcsöd], Zich Géza [Öcsöd], Blaskó Lajos [Öcsöd], Kmetz Mihály, Lustig Lipót Gál István 1—1 frt. Barabás Lajos 60 kr. Oszterland Gyula, Tóth Mihály, Frailer Endre. Csapó Soma, Góllán Soma, Ruzsicska György, Brás István, Molitörisz Lajos, Kucsek Jánosné, Kollarik Mihályné, Tajber Gusztáv, Kresmárik Endre, Nobig Sándor, Grünvald Ábrahám, Szüle Kálmán, Rozgonyi István, Marsal Jánosné, Konrad János, Borsics Ignác, Szichta Tivadar, Lukácsik N., Gál Pál, Králik Dánielné, Missura László, Pletenik Ungár Jónás, Blaskó János, Iványi N. Dr. Glasner Adolf, Schreiber N., Wéber Ignác, Ugrai Lajos, Salacz Ferencz, Szikes Antal, N. N. Lustig Sándor, Robitzek N. Tiszt. Kovács József 50—50 kr. Kenyeres György 30 kr. Görbe Gyula, Komlóvszky János, Bakos István, D. Deutshenschmidt 20—20 kr. Dede Zsiga, Kronstein Ignác, Már Károly Töröcsik János, Gábor Gyula 10—10 kr. összesen 179 frt 70 kr. Fogadják hálás köszönetemet az egylet nevében. Mayer, pénztáros.

Jegyzői szigorlat A vármegye alispánja az őszi közgyűlés alkalmából tartandó községjegyzői szigorlat határidejéül az írásbeli vizsgálatra szeptember hó 29-ét, a szóbeli vizsgálatra pedig 30-át tűzte ki. A szigorlatra eddig ketten jelentkeztek.

A színház utolsó hete kezdődik a holnapi előadással. Makó Lajos derék színtársulata e hó 19-én bucsuelőadását tartja Szarvason, hol máig harmincz estét igazi műélvezetet szerzett közönségünknek. Összevágó, magas színvonalon álló előadásokban az új darabok hosszú sorozatát mutatta be a zegedi színtársulat, melynek minden egyes tagjáról a legőszintébb dicsérettel emlékezhetünk meg. Azonban, sajnos, a nyújtott műélvezettel nem állott arányban a közönség támogatása dacára annak, hogy Szarvason a mostanihoz hasonló kitünő társulat rég óta nem volt. A szezon utolsó hetét négy ujdonság és egy pár ismert jó darab tölti be. Hiszük, hogy műpártoló közönségünk az előadások nagyobb mérvű pártolásával oda fog hatni, hogy Makó

igazgató és jeles társulata az utolsó hét kedvesebb emlékével vegyenek bucsut Szarvasól.

Termés statisztika. Hivatalos kimutatás szerint buza alá Békésvármegyében 1897-re be volt vetve 193.056 kat. hold, ezen termett összesen 984.293 mmázsa (holdanként 5.09) a tavalyi termés volt 1.817.246 mmázsa. Rozs alá be volt 5951 kat. hold, termett összesen 3 5618 mmázsa (holdanként 5.98), a tavalyi termés volt 56381 mmázsa. Árpa vetés volt 52457 kat. hold, összesen termett 269.071 mmázsa (holdanként 5-16) tavaly termett 635.672 mmázsa. Zab alá be vetve 25401 kat. hold, összesen termett 148.717 mmázsa [holdanként 5.85], a tavalyi termés volt 178.695 mmázsa.

A vármegye állategészségügye régtől fogva nem volt oly kedvezőtlen, mint jelenben. A sertésvész az egész vármegye területén elterjedt és ez idő szerint a megyebeli összes községek fertőzve és zárlat alatt vannak. A ragadós száj- és körömfás is hol egyik, hol másik községben lép fel és járványos elterjedése miatt zár alá vették Csaba, Békés, Doboz, Szarvas, Szentandrács és Nagyszénás határát. A járványos állati betegségek ily nagyfokú elterjedése arra indította az osztrák belügyminisztert, hogy a sertéseknek, szarvasmarháknak és juhoknak Békésvármegyéből Ausztriába való szállítását eltiltsa. Ezen állatok f. hó 3-ikától kezdve csak Bécsbe a St. Marxi vesztégyására szállíthatók.

Szarvasi vigszínház.

Talán sajtóhibának veszi egynémelyike olvasóinknak a fenti czimzést. Pedig egyáltalán nem akar az lenni, csak röviden jellemző kifejezése a mult hét műsorának. Ez a megjtszott műsor ugyanis a következő darabokból áll: szept. 4 — bohózat, szept. 5 — bohózat, szept. 6 — népius színmű, szept. 7 — opera, szept. 8 — bohózat, szept. 9 — vigjáték, szept. 10 — vigjáték. Látjuk, milyen tulnyomó számban van képviselve a repertoireben a vig elem. — Vigság a színlapon, vigság (kényszeredett) a színpadon, vigság a színházlátogatók ajkain (kevés ajak), vigság mindenütt, csak egy helyen nem, — a színgazgató ur arcán nem! S hogy ott nincs, annak oka kétségen kívül nem abban rejlik, mert Andrács még mindég nem érkezett pozitív adat, vajjon elérte-e az északi sarkot, hanem abban, hogy látnia kell a színház pozitív ürességét. Nincs már meleg, mely viszatartsa a közönséget az „Árpád“ disztermétől, de van helyette, — és ezt ajánljuk a színgazgató ur figyelmébe — egyhangú műsor, mely távol tartja a közönséget a műpártolástól. Vegye figyelembe a színgazgató ur, hogy — jóból is megárt a sok.

Különbben nem tagadhatjuk, hogy színészeink e héten is igyekezettel játszottak a szük keretben, s erről alábbiakban igyekezünk leszámolni.

S z o m b a t o n, szept. 4-én színrekerült: „Niobe a síró közsóbor,“ bohózat 3 felvonásban. A nézőt a mesék országába vezető bohózat főérdeme egy pár élénken megrajzolt alakjában rejlik. A szereplők közül Szilágyi Berta alakította az ujjvilágra ébredt Niobét s jelentésével többször zajos hatást ért el, mely hatás előidézésében azt hisszük, nem kevés része volt az afakítás mellett az alaknak is. Mezei Péter mint Dunn Péter hű képét adta a rettegő papucsósnak.

V a s á r n a p, 5-én két előadás ment. Délután a „Vigéczek“ adatot, a tűzoltói ünnep dacára is szépen összegyűlt közönség előtt, este: Lumpáczius vagabundus,“ énekes bohózat. Ez utóbbiban sokszor zajos derűtségre ragadta a közönséget a három főalak: Enyv (Pethes), Czérna (Szilágyi Dezső) és Lábszj (Krémer Jenő). Daczára annak, valami nagy élethűséget nem tulajdoníthatunk játékuknak Krémer kivételével, ki a nála megszokott ügyességgel ruházta fel Lábszj urat a legjellemzőbb tulajdonokkal, Pethes Imre egyik végletből a másikba esett, de általános jellemvonása volt játékának a nemtörődömség. A darabba szőtt koplék zajos hatást keltettek, különösen a háttérben.

H é t f ő n „A két tacskó“ czimű, francia tárgyú népius színmű került színre közepes közönség előtt. A romantikus jelenetekben bővelkedő s jellemekkel is eléggé felruházott darab folyékony, egyöntetű előadásban ment véges-végig, és ezt örömmel konstatáljuk e helyen is. Meglátszott, hogy a szerepek a legjobb kezekbe vésztak osztva. Nem akarjuk a szereplők legnagyobb részét végig felsorolni, hanem el nem mulasztjuk felemlíteni Tárnoki Gizellát és Berényi Paulát, kik a két tacskót élethűen, átgondolva és a közönséget sokszor megható igaz érzéssel alakították, úgy hogy a gyengébb idegzetűek szemébe többször könnyet csaltak játékukkal.

K e d d e n szept. 7-én Verdi bájos zenéjű operája „Travita“ ment művészi előadásban. Réthy Laura (Valeri Violetta) gyengélkedése után először lépett fel ez alkalommal s énekszámaival, mintha kárpótolni

akarta volna a közönséget, igazi műélvezetet nyújtott annak. Méltó társa volt kis terjedelmű hangjának keretében Stoll Károly (Gromont Alfréd) és a társulat szép hangú énekese: Juhász Sándor, ki Alfréd atyját személyesítette. A darab általános tetszésben részesült.

Szerdán, szept. 8-án Schönthan F. és Kadelburg Gusztáv 4 felvonásos bohózatát a „Két örömap”-ot mutatta be színtársulatunk a közönség előtt. A darab az „Erdősöndje” nevű nyaralótelepen játszik, hol Boross Vincze (Krémer Jenő) nyaralót épít családja számára, hogy nyugodt csendességben tölthesse napjait. Folytonos vendéglátás, egy nyelves nagynénitől való szabadulás azonban arra bírják Boross Vinczét, hogy nyaralóját eladja, mit ki is eszközöl leánya udvarlója (Kelenyédi Pista), ki ezért jutalmul kapja Böske leánya kezét. Ez a darab rövid meséje, melynek különben valami különös jellemei nincsenek. Az egész jó egy színházi estnek kitöltésére s ezzel vége.

Csütörtökön hasonlóan magyar tárgyú darabot: „A garasos alispánt” mutatta be társulatunk. Úgyes darab, nem erős meseszövéssel, de élő jellemekkel. A meseszöveget illetőleg legalább első előadásra — nagyon zavarosnak és homályosnak tűnik föl a bonyodalomkezdő pénzkérdés és ép ily homályos a kibonyolítás is. Azonban kárpótolja a hallgatót mindezekért a fősvény Zombor alispánnak (Sándor E.) az arisztokrata Gézának (Szakács), a fiát szerető Kenderesinének [Juhász S.-né], a két kőrönök s különösen Bözsikének szépen megrajzolt alakja. Az ügyes és okos kis „fruska”

vonja magára legjobban figyelmünket, ki ép ily ügyes és okos személyesítőre akadt, Tárnoky Gizellában. A főszereplők mind s a mellékszereplők közül is többen igen jól megállták helyüket.

Pénteken, szept. 10-én Csiky Gergely „Jó Fülöp”-je került színre jóformán üres ház előtt. A jólelkű, mindig más javát akaró, de szerencsétlen Jó Fülöpöt László Gyula személyesítette, maszkjával, mikéjével többzör jobb ügyhöz méltó — derűtségre ragadva nemesak közönséget, de színészeket egyaránt. Valami különös az előadásról nem mondhatunk. De a vígjáték szomorú sorsa, melyben a közönség részvétele követeztében részesült, újabb intő példa arra, hogy ajánlatos már abban hagyni e könnyűvérű vígjátékok, folytonosságát, mert — jóból is megárt a sok!

— A színház műsora: Vasárnap szept. 12. d. u. Golstein Számi. Énekes bohózat. este: A leszámlás Népszínmű, itt először. Hétfőn szept. 13. Romeo és Julia. Tragedia. Kedden szept. 14. Hoffmann meséi. Regényes opera. Szerdán szept. 15. A helyettes. Vígjáték, itt először. Csütörtökön szept. 16. A bőregér. operette. Pénteken szept. 17. Hadjárat a békéken. Vígjáték. Szombaton szept. 18. A belleveillei stúz. [A mi tüzoltóink.] Krémer Jenő jutalomjátéka. Vasárnap szept. 19. A geleji kis király. Népszínmű, itt először. — Utolsó előadás.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő
SZIKES ANTAL.

Hirdetmény.

A Körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizszabályozó társulat árterébe és teherviselése alá az 1884. évi LII. t.-cz. alapján ideiglenesen bevont azon katasteri földrésztetek adminisztratív kirovása iránti leszámlás, melyek a műszaki ártérfejlesztés által magasabb árvízszínek alá lettek sorozva, az 1885—1889. évekről elkészülvén és felülvizsgáltván: ezen leszámlási munkálat az 1897. évi szeptember hó 15-ik napjától november hó 15-ik napjáig terjedő közszemlére tététt ki az illető községek közházainál.

Ezen körülményre az érdekelt földbirtokosok figyelmét hirlapok útján is ezennel felhívom, annak megjegyzésével, hogy erre vonatkozólag bővebb tájékozást a község illetve városházánál és egyéb közhelyeken is kifüggesztett „hirdetmények” úgy szintén a helyi szokás szerinti híresztelések s a közszemlére kitétt leszámlási részleteknek felügyeletével megbízott előjárósági tag urak szolgáltattak.

Szentes, 1897. szeptember hó 3-án.

FEKETE MARTON, s. k.
kir. tanácsos, főigazgató.

H I R E D T É S E K.

5374

1897.

Pályázati hirdetmény.

Békésvármegye szarvasi járásához tartozó Öcsöd községében a II-od jegyzői, valamint az iktató irnoki állások lemondás folytán üresedésbe jöttek, s esetleg megüresedik a III-od jegyzői állás is.

A II-od jegyzői javadalmazás természetbeni lakásból s 8^{21/1000} hold föld haszonélvezete mellett évi 400 frt készpénzfizetésből s 9^{120/1000} hold föld elvont haszonélvezete fejében évi 172 frt 63 kr. készpénz kártalanításból áll.

A III-od jegyző fizetése évi 500 frt készpénz, mely fizetés azonban a községi képviselő testület által a vármegye

törvényhatósági bizottságának utólagos jóváhagyása reményében évi 100 frttal fölemeltetett.

Az iktató irnok fizetése évi 300 frt mely javadalmazás szintén a törvényhatóság utólagos jóváhagyásának reményében, évi 100 frttal fölemeltetett.

Fölvívom azokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy kellően fölszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi október hó 24-ig beadják.

Később érkező folyamodványokat nem veszek figyelembe.

A választás folyó évi október hó 25-én d. u. 3 órakor fog Öcsöd községházánál megejteni.

Szarvas, 1897. szeptember 3-án.

Krecsmàrik,
főszolgabíró.

SZIKES ANTAL könyvnyomdája

S Z A R V A S O N:

ELVALLAL MINDEN A K Ö N Y V N Y O M D A S Z A T K Ö R É B E V Á G Ó M U N K Á K A T, U G Y M I N T
DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK.

ELJEGYZÉSI ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK, IZLÉSES MEGHÍVÓK ÉS TÁNCZRFNDEK SZINES NYOMÁS VAGY ARANYOZÁSSAL

É T L P O K, V Á R O S I K Ö Z S É G I H I V A T A L O S N Y O M T A T V A N Y O K

J E G Y Z É K E K C Z I M - A S Z T A L I - É S N É V J E G Y E K G Y Á S Z L A P O K K I M U T A T Á S O K I D Ő S Z A K I I R A T O K s t b

A „Szarvasi Lapok” kiadóhivatala, minden hazai hirlapra és regényre előfizetést elfogad.